

У Г О В О Р

ИЗМЕЉУ

САВЕТА МИНИСТАРА СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

И

ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ЛЕТОНИЈЕ

**О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА У ОДНОСУ НА
ПОРЕЗЕ НА ДОХОДАК И НА ИМОВИНУ**

САВЕТ МИНИСТАРА СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ**И****ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ ЛЕТОНИЈЕ**

У жељи да закључе Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину,

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.**ЛИЦА НА КОЈА СЕ ПРИМЕЊУЈЕ УГОВОР**

Овај уговор примењује се на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице.

Члан 2.**ПОРЕЗИ НА КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈЕ УГОВОР**

1. Овај уговор примењује се на порезе на доходак и на имовину које заводи држава уговорница или њене политичке јединице или јединице локалне самоуправе, независно од начина наплате.

2. Порезима на доходак и на имовину сматрају се сви порези који се заводе на укупан доходак, на укупну имовину или на делове дохотка или имовине, укључујући порезе на добитак од отуђења покретне или непокретне имовине, као и порезе на прираст имовине.

3. Порези на које се примењује овај уговор су:

1) у Летонији:

- (1) порез на доходак предузећа;
- (2) порез на лични доходак;
- (3) порез на непокретну имовину;

(у даљем тексту: "**летонски порез**");

2) у Србији и Црној Гори:

- (1) порез на добит;
- (2) порез на доходак;
- (3) порез на имовину;

(у даљем у тексту: "**порез Србије и Црне Горе**").

4. Уговор се примењује и на исте или битно сличне порезе који се после датума потписивања овог уговора заведу поред или уместо постојећих пореза. Надлежни органи држава уговорница обавештавају једни друге о значајним променама извршеним у њиховим пореским законима.

Члан 3. ОПШТЕ ДЕФИНИЦИЈЕ

1. За потребе овог уговора, осим ако контекст не захтева другачије:

- 1) изрази "**држава уговорница**" и "**друга држава уговорница**" означавају Летонију или Србију и Црну Гору, зависно од смисла;
- 2) израз "**Летонија**" означава Републику Летонију а, употребљен у географском смислу, означава територију Републике Летоније и било које подручје које се граничи са територијалним водама Републике Летоније унутар којег према законима Летоније и у складу са међународним правом, права Летоније могу бити вршена у односу на морско дно и његово подземље и њихова природна богатства;
- 3) израз "**Србија и Црна Гора**" означава државну заједницу Србија и Црна Гора, а употребљен у географском смислу означава сувоземну (копнену) територију Србије и Црне Горе, њене унутрашње морске воде и појас територијалног мора, ваздушни простор над њима, као и морско дно и подземље дела отвореног мора изван спољне границе територијалног мора, над којима Србија и Црна Гора врши суверена права ради истраживања и коришћења њихових природних богатстава, у складу са својим унутрашњим законодавством и међународним правом;
- 4) израз "**политичке јединице**", у државној заједници Србија и Црна Гора, означава државе чланице;

- 5) израз **"лице"** обухвата физичко лице, компанију и друштво лица;
- 6) израз **"компанија"** означава акционарско друштво или лице које се сматра акционарским друштвом за пореске сврхе;
- 7) изрази **"предузеће државе уговорнице"** и **"предузеће друге државе уговорнице"** означавају предузеће којим управља резидент државе уговорнице, односно предузеће којим управља резидент друге државе уговорнице;
- 8) израз **"међународни саобраћај"** означава саобраћај поморским бродом или ваздухопловом које обавља предузеће државе уговорнице, осим ако се саобраћај обавља поморским бродом или ваздухопловом искључиво између места у другој држави уговорници;
- 9) израз **"надлежан орган"** означава:
- (1) у Летонији, Министарство финансија или његовог овлашћеног представника;
 - (2) у Србији и Црној Гори, Министарство за међународне економске односе, односно његовог овлашћеног представника;
- 10) израз **"држављанин"** означава :
- физичко лице које има држављанство државе уговорнице;
 - правно лице, ортачко друштво или удружење које такав статус има на основу законодавства важећег у држави уговорници.

2. Када држава уговорница примењује Уговор, сваки израз који у њему није дефинисан има значење, осим ако контекст не захтева другачије, које има у време примене Уговора, према закону те државе о порезима на које се Уговор примењује и значење према важећим пореским законима које примењује та држава има предност у односу на значење које том изразу дају други закони те државе.

Члан 4. РЕЗИДЕНТ

1. Израз **"резидент државе уговорнице"**, за потребе овог уговора, означава лице које, према законима те државе, подлеже опорезивању у тој држави по основу свог пребивалишта, боравишта, седишта управе, места оснивања или другог мерила сличне природе, и укључује ту државу, њену политичку јединицу или јединицу локалне самоуправе. Овај израз не обухвата лице које у тој држави

подлеже опорезивању само за доходак из извора у тој држави или само за имовину која се у њој налази.

2. Ако је, према одредбама става 1. овог члана, физичко лице резидент обе државе уговорнице, његов се статус одређује на следећи начин:

- 1) сматра се да је резидент само државе у којој има стално место становања; ако има стално место становања у обе државе, сматра се да је резидент само државе са којом су његове личне и економске везе тешње (средиште животних интереса);
- 2) ако не може да се одреди у којој држави има средиште животних интереса или ако ни у једној држави нема стално место становања, сматра се да је резидент само државе у којој има уобичајено место становања;
- 3) ако има уобичајено место становања у обе државе или га нема ни у једној од њих, сматра се да је резидент само државе чији је држављанин;
- 4) ако је држављанин обе државе или ниједне од њих, надлежни органи држава уговорница решиће питање заједничким договором.

3. Ако је, према одредбама става 1. овог члана лице, осим физичког, резидент обе државе уговорнице, надлежни органи држава уговорница настојаће да случај реше заједничким договором имајући у виду његово седиште стварне управе или било који други значајни критеријум. У недостатку таквог договора, то лице неће моћи да се позива на било коју погодност из овог уговора.

Члан 5. СТАЛНА ЈЕДИНИЦА

1. Израз "**стална јединица**", за потребе овог уговора, означава стално место преко кога предузеће потпуно или делимично обавља пословање.

2. Под изразом "стална јединица" подразумева се нарочито:

- 1) седиште управе;
- 2) огранак;
- 3) пословница;
- 4) фабрика;
- 5) радионица;
- 6) рудник, извор нафте или гаса, каменолом или друго место искоришћавања природних богатстава.

3. Израз "стална јединица" обухвата и:

- 1) градилиште или грађевинске или монтажне радове само ако то градилиште или радови трају дуже од девет месеци;
- 2) делатности које се обављају у држави уговорници у вези са истраживањем или искоришћавањем морског дна и његовог подземља и њихових природних богатстава која се налазе у тој држави, ако се те делатности обављају у периоду или периодима који укупно трају дуже од 30 дана у било ком периоду од дванаест месеци.

4. Изузетно од претходних одредаба овог члана, под изразом стална јединица не подразумева се:

- 1) коришћење објеката и опреме искључиво у сврхе ускладиштења, излагања или испоруке добара или робе која припада предузећу;
- 2) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво у сврху ускладиштења, излагања или испоруке;
- 3) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво са сврхом да је друго предузеће преради;
- 4) одржавање сталног места пословања искључиво у сврху куповине добара или робе или прибављања обавештења за предузеће;
- 5) одржавање сталног места пословања искључиво у сврху обављања, за предузеће, сваке друге делатности која има припремни или помоћни карактер;
- 6) одржавање сталног места пословања искључиво у сврху делатности наведених у тач. 1) до 5) у било којој комбинацији, под условом да је укупна делатност сталног места пословања која настаје из ове комбинације припремног или помоћног карактера.

5. Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, када лице - осим заступника са самосталним статусом на кога се примењује став 6. овог члана - ради у име предузећа и има и уобичајено користи у држави уговорници овлашћење да закључује уговоре у име предузећа, сматра се да то предузеће има сталну јединицу у тој држави у односу на делатности које то лице обавља за предузеће,

осим ако су делатности тог лица ограничене на делатности наведене у ставу 4. овог члана које, ако би се обављале преко сталног места пословања, не би ово стално место пословања чиниле сталном јединицом према одредбама тог става.

6. Не сматра се да предузеће има сталну јединицу у држави уговорници само зато што у тој држави обавља своје послове преко посредника, генералног комисионог заступника или другог представника са самосталним статусом ако та лица делују у оквиру своје редовне пословне делатности.

7. Чињеница да компанија која је резидент државе уговорнице контролише или је под контролом компаније која је резидент друге државе уговорнице или која обавља пословање у тој другој држави (преко сталне јединице или на други начин), сама по себи није довољна да се једна компанија сматра сталном јединицом друге компаније.

Члан 6.

ДОХОДАК ОД НЕПОКРЕТНЕ ИМОВИНЕ

1. Доходак који резидент државе уговорнице оствари од непокретне имовине (укључујући доходак од пољопривреде или шумарства) која се налази у другој држави уговорници може се опорезивати у тој другој држави.

2. Израз "**непокретна имовина**" има значење према закону државе уговорнице у којој се односна непокретна имовина налази. Овај израз у сваком случају обухвата имовину која припада непокретној имовини, сточни фонд и опрему која се користи у пољопривреди и шумарству, права на која се примењују одредбе општег закона о земљишној својини, сваку могућност или слична права за стицање непокретне имовине, плодоуживање непокретне имовине и права на променљива или стална плаћања као накнаде за искоришћавање или за право на искоришћавање минералних налазишта, извора и других природних богатстава, права на средства која ће настати истраживањем или искоришћавањем морског дна и његовог подземља и њихових природних богатстава, укључујући права на учешће у тим средствима, или на корист од тих средстава. Поморски бродови, речни бродови и ваздухоплови не сматрају се непокретном имовином.

3. Одредбе става 1. овог члана примењују се на доходак који се оствари непосредним коришћењем, изнајмљивањем или другим начином коришћења непокретне имовине.

4. Ако поседовање акција или других корпорацијских права у компанији омогућава власнику таквих акција или корпорацијских права уживање непокретне имовине коју поседује компанија, доходак од непосредног коришћења, давања у узакуп или коришћења на неки други начин тог права на уживање може се опорезивати у држави уговорници у којој се налази непокретна имовина.

4. Одредбе ст. 1, 3. и 4. овог члана примењују се и на доходак од непокретне имовине предузећа и на доходак од непокретне имовине која се користи за обављање самосталних личних делатности.

Члан 7. ДОБИТ ОД ПОСЛОВАЊА

1. Добит предузећа државе уговорнице опорезује се само у тој држави, осим ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице, добит предузећа може се опорезивати у тој другој држави, али само до износа који се приписује тој сталној јединици.

2. Зависно од одредбе става 3. овог члана, када предузеће државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице која се у њој налази, у свакој држави уговорници се тој сталној јединици приписује добит коју би могла да оствари да је била одвојено и посебно предузеће које се бави истим или сличним делатностима, под истим или сличним условима и да је пословала потпуно самостално са предузећем чија је стална јединица.

3. При одређивању добити сталне јединице, као одбици признају се трошкови који су учињени за потребе сталне јединице, укључујући трошкове управљања и опште административне трошкове, било у држави у којој се налази стална јединица или на другом месту. Одредбе овог става не дају право на одбијање трошкова који се не би могли одбити ако би стална јединица била посебно предузеће.

4. Ако је уобичајено да се у држави уговорници добит која се приписује сталној јединици одређује на основу расподеле укупне добити предузећа на његове посебне делове, решење из става 2. овог члана не спречава ту државу уговорницу да таквом уобичајеном расподелом одреди добит која се опорезује; усвојени метод расподеле треба да буде такав да резултат буде у складу с начелима која су садржана у овом члану.

5. Сталној јединици не приписује се добит ако та стална јединица само купује добра или робу за предузеће.

6. За потребе претходних ставова, добит која се приписује сталној јединици одређује се истом методом из године у годину, осим ако постоји оправдан и довољан разлог да се поступи друкчије.

7. Када добит обухвата делове дохотка који су регулисани посебним члановима овог уговора, одредбе овог члана не утичу на одредбе тих чланова.

Члан 8. МЕЂУНАРОДНИ САОБРАЋАЈ

1. Добит предузећа државе уговорнице од обављања међународног саобраћаја поморским бродом или ваздухопловом опорезује се само у тој држави.

2. Одредбе става 1. овог члана примењују се и на добит од учешћа у пулу, заједничком пословању или међународној пословној агенцији.

Члан 9. ПОВЕЗАНА ПРЕДУЗЕЋА

1. Ако

- 1) предузеће државе уговорнице учествује непосредно или посредно у управљању, контроли или имовини предузећа друге државе уговорнице, или
- 2) иста лица учествују непосредно или посредно у управљању, контроли или имовини предузећа државе уговорнице и предузећа друге државе уговорнице

и ако су и у једном и у другом случају, између та два предузећа, у њиховим трговинским или финансијским односима, договорени или наметнути услови који се разликују од услова који би били договорени између независних предузећа, добит коју би, да нема тих услова, остварило једно од предузећа, али је због тих услова није остварило, може се укључити у добит тог предузећа и сходно томе опорезовати.

2. Ако држава уговорница укључује у добит предузећа те државе добит за коју је предузеће друге државе уговорнице опорезовано у тој другој држави, и сходно томе је опорезује, и ако је тако укључена добит она добит коју би предузеће првопоменуте државе остварило да су услови договорени између та два предузећа били они услови које би договорила независна предузећа, та друга држава врши одговарајућу корекцију износа пореза који је у њој утврђен на ту добит. Приликом вршења те корекције, водиће се рачуна о осталим одредбама овог уговора и, ако је то потребно, надлежни органи држава уговорница међусобно ће се консултовати.

Члан 10. ДИВИДЕНДЕ

1. Дивиденде које исплаћује компанија резидент државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Дивиденде се могу опорезивати и у држави уговорници чији је резидент компанија која исплаћује дивиденде, у складу са законима те државе, али ако је

стварни власник дивиденди резидент друге државе уговорнице, разрезан порез не може бити већи од:

- 1) 5 одсто бруто износа дивиденди ако је стварни власник компанија (изузимајући партнерство) која непосредно има најмање 25 одсто капитала компаније која исплаћује дивиденде;
- 2) 10 одсто бруто износа дивиденди у свим другим случајевима.

Овај став не утиче на опорезивање добити компаније из које се дивиденде исплаћују.

3. Израз "**дивиденде**", у овом члану, означава доходак од акција или других права учешћа у добити која нису потраживања дуга, као и доходак који је порески изједначен са дохотком од акција у законима државе чији је резидент компанија која врши расподелу.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се ако стварни власник дивиденди, резидент државе уговорнице, обавља пословање у другој држави уговорници чији је резидент компанија која исплаћује дивиденде преко сталне јединице која се налази у тој држави или обавља у тој другој држави самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а акције на основу којих се дивиденде исплаћују стварно припадају сталној јединици или сталној бази. У том случају примењују се, према потреби, одредбе члана 7. или члана 14. овог уговора.

5. Ако компанија која је резидент државе уговорнице остварује добит или доходак из друге државе уговорнице, та друга држава не може да заведе порез на дивиденде које исплаћује компанија, осим ако су те дивиденде исплаћене резиденту те друге државе или ако акције на основу којих се дивиденде исплаћују стварно припадају сталној јединици или сталној бази која се налази у тој другој држави, нити да нерасподељену добит компаније опорезује порезом на нерасподељену добит компаније, чак и ако се исплаћене дивиденде или нерасподељена добит у потпуности или делимично састоје од добити или дохотка који су настали у тој другој држави.

Члан 11. КАМАТА

1. Камата која настаје у држави уговорници а исплаћује се резиденту друге државе уговорнице, може се опорезивати у тој другој држави.

2. Камата се може опорезивати и у држави уговорници у којој настаје, у складу са законима те државе, али ако је стварни власник камате резидент друге државе уговорнице, разрезан порез не може бити већи од 10 одсто бруто износа камате.

3. Изузетно од одредаба става 2. овог члана, камата се изузима од опорезивања у држави уговорници у којој настаје ако је оствари и стварно поседује влада друге државе уговорнице, укључујући њену политичку јединицу или јединицу локалне самоуправе, централна банка или било која финансијска институција коју у потпуности поседује та влада.

4. Израз "**камата**", у овом члану, означава доходак од потраживања дуга сваке врсте, независно од тога да ли су обезбеђена залогом и да ли се на основу њих стиче право на учешће у добити дужника, а нарочито доходак од државних хартија од вредности и доходак од обвезница или обвезница зајма, укључујући премије и награде на такве хартије од вредности или обвезнице. Израз "**камата**" не укључује доходак који се, на основу одредаба члана 10. овог уговора, третира као дивиденда. Казнена камата не сматра се каматом за сврхе овог члана.

5. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се ако стварни власник камате, резидент државе уговорнице, обавља пословање у другој држави уговорници у којој камата настаје, преко сталне јединице која се налази у тој држави или ако обавља у тој другој држави самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а потраживање дуга на које се плаћа камата је стварно повезано с том сталном јединицом или сталном базом. У том случају се примењују, према потреби, одредбе члана 7. или члана 14. овог уговора.

6. Сматра се да камата настаје у држави уговорници када је исплатилац камате резидент те државе. Када лице које плаћа камату, без обзира на то да ли је резидент државе уговорнице, има у тој држави уговорници сталну јединицу или сталну базу у вези са којом је повезан дуг на који се плаћа камата, а ту камату сноси та стална јединица или стална база, сматра се да камата настаје у држави у којој се налази стална јединица или стална база.

7. Ако износ камате, због посебног односа између платиоца камате и стварног власника или између њих и трећег лица, имајући у виду потраживање дуга за које се она плаћа, прелази износ који би био уговорен између платиоца камате и стварног власника, одредбе овог члана примењују се само на износ који би био уговорен да таквог односа нема. У том случају вишак плаћеног износа опорезује се сагласно законима сваке државе уговорнице, имајући у виду остале одредбе овог уговора.

Члан 12. **АУТОРСКЕ НАКНАДЕ**

1. Ауторске накнаде које настају у држави уговорници а исплаћују се резиденту друге државе уговорнице, могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Ауторске накнаде могу се опорезивати и у држави уговорници у којој настају, у складу са законима те државе, али ако је стварни власник ауторских накнада резидент друге државе уговорнице, разрезан порез не може бити већи од:

- 1) 5 одсто бруто износа ауторских накнада наведених у подставу 1) става 3. овог члана;
- 2) 10 одсто бруто износа ауторских накнада наведених у подставу 2) става 3. овог члана.

3. Израз "**ауторске накнаде**", у овом члану, означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада:

- 1) за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке и друга средства репродукције слике или тона за телевизију или радио; и
- 2) за коришћење или за право коришћења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка или за коришћење или за право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се ако стварни власник ауторских накнада, резидент државе уговорнице, обавља пословање у другој држави уговорници у којој ауторске накнаде настају, преко сталне јединице која се налази у тој другој држави уговорници или у тој другој држави обавља самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој другој држави, а право или имовина на основу којих се ауторске накнаде плаћају стварно припадају тој сталној јединици или сталној бази. У том случају примењују се, према потреби, одредбе члана 7. или члана 14. овог уговора.

5. Сматра се да ауторске накнаде настају у држави уговорници када је исплатилац резидент те државе. Када лице које плаћа ауторске накнаде, без обзира на то да ли је резидент државе уговорнице, има у држави уговорници сталну јединицу или сталну базу у вези са којом је настала обавеза плаћања ауторских накнада, а те ауторске накнаде падају на терет те сталне јединице или сталне базе, сматра се да ауторске накнаде настају у држави у којој се налази стална јединица или стална база.

6. Ако износ ауторских накнада, због посебног односа између платиоца и стварног власника или између њих и трећег лица, имајући у виду коришћење, право или информацију за које се оне плаћају, прелази износ који би био

уговорен између платиоца и стварног власника да таквог односа нема, одредбе овог члана примењују се само на износ који би тада био уговорен. У том случају вишак плаћеног износа опорезује се сагласно законима сваке државе уговорнице, имајући у виду остале одредбе овог уговора.

Члан 13.

КАПИТАЛНИ ДОБИТАК

1. Доходак или добитак који оствари резидент државе уговорнице од отуђења непокретне имовине наведене у члану 6. овог уговора, а која се налази у другој држави уговорници, може се опорезивати у тој другој држави.

2. Добитак од отуђења покретне имовине која чини део имовине намењене за пословање сталне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретне имовине која припада сталној бази коју користи резидент државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности, укључујући и приходе од отуђења те сталне јединице (саме или заједно с целим предузећем) или сталне базе, може се опорезивати у тој другој држави.

3. Добитак који оствари предузеће државе уговорнице од отуђења поморских бродова или ваздухоплова које предузеће користи у међународном саобраћају или од покретне имовине која служи за коришћење тих поморских бродова или ваздухоплова опорезује се само у тој држави.

4. Добитак који оствари резидент државе уговорнице од отуђења акција које више од 50 одсто своје вредности остварују непосредно или посредно од непокретне имовине која се налази у другој држави уговорници, може се опорезивати у тој другој држави.

5. Добитак од отуђења имовине, осим имовине наведене у ст. 1, 2, 3. и 4. овог члана, опорезује се само у држави уговорници чији је резидент лице које је отуђило имовину.

Члан 14.

САМОСТАЛНЕ ЛИЧНЕ ДЕЛАТНОСТИ

1. Доходак који оствари физичко лице које је резидент државе уговорнице од професионалних делатности или од других самосталних делатности опорезује се само у тој држави, осим:

- 1) ако за обављање својих делатности има сталну базу коју редовно користи у другој држави уговорници. У том случају,

само део дохотка који се приписује тој сталној бази опорезује се у тој другој држави уговорници; или

- 2) ако борави у другој држави уговорници у периоду или у периодима који укупно трају 183 дана или дуже у периоду од дванаест месеци који почиње или се завршава у односној пореској години. У том случају, само део дохотка који се остварује од делатности које се обављају у тој другој држави уговорници опорезује се у тој другој држави.

2. Израз "**професионалне делатности**" посебно обухвата самосталне научне, књижевне, уметничке, образовне или наставне делатности, као и самосталне делатности лекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и рачуновођа.

Члан 15. РАДНИ ОДНОС

1. Зависно од одредаба чл. 16, 18, 19. и 21. овог уговора, зараде, накнаде и друга слична примања која резидент државе уговорнице оствари из радног односа опорезују се само у тој држави, осим ако се рад обавља у другој држави уговорници. Ако се рад обавља у другој држави уговорници, таква примања која се у њој остварују могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Изузетно од одредаба става 1. овог члана, примања која резидент државе уговорнице оствари из радног односа у другој држави уговорници опорезују се само у првопоменутој држави:

- 1) ако прималац борави у другој држави у периоду или периодима који укупно не прелазе 183 дана у периоду од дванаест месеци који почиње или се завршава у односној пореској години, и

- 2) ако се примања исплаћују од стране или у име послодавца који није резидент друге државе, и

- 3) ако примања не падају на терет сталне јединице или сталне базе коју послодавац има у другој држави.

3. Изузетно од претходних одредаба овог члана, примања остварена из радног односа обављеног на поморском броду или ваздухоплову које предузеће државе уговорнице користи у међународном саобраћају, могу се опорезивати у тој држави.

Члан 16. ПРИМАЊА ДИРЕКТОРА

Примања директора и друга слична примања која оствари резидент државе уговорнице, у својству члана одбора директора или другог сличног органа компаније која је резидент друге државе уговорнице, могу се опорезивати у тој другој држави.

Члан 17. УМЕТНИЦИ И СПОРТИСТИ

1. Изузетно од одредаба члана 14. и члана 15. овог уговора, доходак који оствари резидент државе уговорнице као извођач од личног обављања делатности позоришног, филмског, радио или телевизијског уметника, музичара или спортисте у другој држави уговорници, може се опорезивати у тој другој држави.

2. Ако доходак од лично обављених делатности извођача или спортисте не припада лично извођачу или спортисти него другом лицу, тај доходак се, изузетно од одредаба чл. 7, 14. и 15. овог уговора, може опорезивати у држави уговорници у којој су обављене делатности извођача или спортисте.

3. Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, доходак који оствари резидент државе уговорнице од лично обављених делатности извођача или спортисте опорезује се само у тој држави ако су те делатности обављене у другој држави уговорници у оквиру програма културне или спортске размене који су одобриле обе државе уговорнице.

Члан 18. ПЕНЗИЈЕ

1. Зависно од одредаба става 2. члана 19. овог уговора, пензије и друга слична примања која се исплаћују резиденту државе уговорнице по основу ранијег радног односа опорезују се само у тој држави.

2. Изузетно од одредаба става 1. овог члана и става 2. члана 19. овог уговора, пензије и друга слична примања исплаћена на основу система социјалног осигурања државе уговорнице опорезују се само у тој држави.

Члан 19. УСЛУГЕ ЗА ПОТРЕБЕ ВЛАДЕ

1. 1) Зараде, накнаде и друга слична примања, осим пензије, које плаћа држава уговорница или њена политичка јединица или јединица локалне самоуправе физичком лицу, за услуге учињене тој држави или тој политичкој јединици или јединици локалне самоуправе, опорезују се само у тој држави.

2) Зараде, накнаде и друга слична примања опорезују се само у другој држави уговорници ако су услуге учињене у тој држави, а физичко лице је резидент те државе које је:

- (1) држављанин те државе; или
- (2) које није постало резидент те државе само због вршења услуга.

2. 1) Пензија коју физичком лицу плаћа држава уговорница или њена политичка јединица или јединица локалне самоуправе непосредно или из фондова, за услуге учињене тој држави или њеној политичкој јединици или јединици локалне самоуправе опорезује се само у тој држави.

2) Пензија опорезује се само у другој држави уговорници ако је физичко лице резидент и држављанин те државе.

3. Одредбе чл. 15, 16, 17. и 18. овог уговора примењују се на зараде, накнаде и друга слична примања, као и на пензије за услуге учињене у вези са привредном делатношћу државе уговорнице или њене политичке јединице или јединице локалне самоуправе.

Члан 20. СТУДЕНТИ

Студент, лице на стручној обуци или приправник које је непосредно пре одласка у државу уговорницу било резидент или је резидент друге државе уговорнице, а борави у првопоменутој држави искључиво ради образовања или обучавања, не опорезује се у тој држави за примања која добија за издржавање, образовање или обучавање, под условом да су та примања из извора ван те државе.

Члан 21. ПРОФЕСОРИ И ИСТРАЖИВАЧИ

1. Физичко лице које борави у држави уговорници ради предавања или истраживања на универзитету, вишој школи, школи или другој признатој образовној институцији у тој држави и које је резидент или је непосредно пре тог боравка било резидент друге државе уговорнице, изузима се од опорезивања у првопоменутој држави уговорници за примања за предавања или истраживања у периоду који није дужи од две године од дана његовог првог боравка у том циљу, под условом да су та примања из извора ван те државе и да се опорезују у другој држави уговорници.

2. Одредбе става 1. овог члана не примењују се на примања од истраживања, ако то истраживање није у јавном интересу, већ првенствено у личном интересу одређеног лица или више лица.

Члан 22. ОСТАЛИ ДОХОДАК

1. Делови дохотка резидента државе уговорнице, без обзира на то где настају, који нису регулисани у претходним члановима овог уговора опорезују се само у тој држави.

2. Одредбе става 1. овог члана не примењују се на доходак, изузимајући доходак од непокретне имовине дефинисане у ставу 2. члана 6. овог уговора, ако прималац тог дохотка - резидент државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне јединице која се у њој налази или ако у тој другој држави обавља самосталне личне делатности из сталне базе која се у њој налази, а право или имовина на основу којих се доходак плаћа стварно су повезани са сталном јединицом или сталном базом. У том случају се, према потреби, примењују одредбе члана 7. или члана 14. овог уговора.

Члан 23. ИМОВИНА

1. Имовина која се састоји од непокретне имовине наведене у члану 6. овог уговора коју поседује резидент државе уговорнице и која се налази у другој држави уговорници, може се опорезивати у тој другој држави.

2. Имовина која се састоји од покретне имовине која представља део имовине намењене пословању сталне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретне имовине која припада сталној бази која служи резиденту државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности, може се опорезивати у тој другој држави.

3. Имовина која се састоји од поморских бродова и ваздухоплова које предузеће државе уговорнице користи у међународном саобраћају и покретне имовине која служи за коришћење тих поморских бродова и ваздухоплова, опорезује се само у тој држави.

4. Сва остала имовина резидента државе уговорнице опорезује се само у тој држави.

Члан 24. ОТКЛАЊАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. У Летонији, двоструко опорезивање се отклања на следећи начин:

1) Ако резидент Летоније остварује доходак или поседује имовину који се, у складу са овим уговором, могу опорезивати у Србији и Црној Гори, осим уколико је повољнији третман предвиђен у њеном домаћем закону, Летонија одобрава:

(1) као одбитак од пореза на доходак тог резидента, износ једнак порезу на доходак који је плаћен у Србији и Црној Гори;

(2) као одбитак од пореза на имовину тог резидента, износ једнак порезу на имовину који је плаћен у Србији и Црној Гори.

Тај одбитак и у једном и у другом случају не може бити већи од дела пореза на доходак или пореза на имовину у Летонији, како је обрачунат пре извршеног одбијања, који одговара, зависно од случаја, дохотку или имовини који се могу опорезивати у Србији и Црној Гори.

2) За потребе подстава 1) овог члана, ако компанија која је резидент Летоније прима дивиденду од компаније која је резидент Србије и Црне Горе у којој она поседује најмање 10 одсто својих акција и има потпуна гласачка права, порез који је плаћен у Србији и Црној Гори укључује не само порез који је плаћен на дивиденду, већ и одговарајући део пореза који је плаћен на добит компаније из које је исплаћена дивиденда.

2. У Србији и Црној Гори се двоструко опорезивање отклања на следећи начин:

1) Ако резидент Србије и Црне Горе остварује доходак или поседује имовину који се, у складу с одредбама овог уговора, могу опорезивати у Летонији, Србија и Црна Гора одобрава:

(1) као одбитак од пореза на доходак тог резидента, износ једнак порезу на доходак који је плаћен у Летонији;

(2) као одбитак од пореза на имовину тог резидента, износ једнак порезу на имовину који је плаћен у Летонији.

Тај одбитак и у једном и у другом случају не може бити већи од дела пореза на доходак или пореза на имовину, како је обрачунат пре извршеног одбијања, који одговара, зависно од случаја, дохотку или имовини који се могу опорезивати у Летонији.

2) Ако су, у складу с неком одредбом Уговора, доходак који оствари или имовина коју поседује резидент Србије и Црне Горе изузети од опорезивања у Србији и Црној Гори, Србија и Црна Гора може, при

обрачунавању пореза на остали доходак или имовину тог резидента, да узме у обзир изузети доходак или имовину.

Члан 25. ЈЕДНАК ТРЕТМАН

1. Држављани државе уговорнице не подлежу у другој држави уговорници опорезивању или захтеву у вези с опорезивањем које је друкчије или теже од опорезивања и захтева у вези с опорезивањем, посебно у односу на резидентност, којима држављани те друге државе у истим условима, подлежу или могу подлећи. Ова одредба се, независно од одредаба члана 1, примењује и на лица која нису резиденти једне или обе државе уговорнице.

2. Лица без држављанства која су резиденти државе уговорнице не подлежу у било којој држави уговорници опорезивању или захтеву у вези с опорезивањем које је друкчије или теже од опорезивања и захтева у вези с опорезивањем којима држављани те државе у истим условима, посебно у односу на резидентност, подлежу или могу подлећи.

3. Опорезивање сталне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници не може бити неповољније у тој другој држави од опорезивања предузећа те друге државе која обављају исте делатности. Ова одредба не може се тумачити тако да обавезује државу уговорницу да резидентима друге државе уговорнице одобрава лична ослобађања, олакшице и умањења за сврхе опорезивања због личног статуса или породичних обавеза које одобрава својим резидентима.

4. Камата, ауторске накнаде и друге исплате које предузеће државе уговорнице плаћа резиденту друге државе уговорнице, при утврђивању опорезиве добити тог предузећа, одбијају се под истим условима као да су плаћене резиденту првопоменуто државе, осим када се примењују одредбе члана 9. став 1, члана 11. став 7. или члана 12. став 6. овог уговора. Такође, дугови предузећа државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице, при утврђивању опорезиве имовине тог предузећа, одбијају се под истим условима као да су били уговорени с резидентом првопоменуто државе.

5. Предузећа државе уговорнице чију имовину потпуно или делимично поседују или контролишу, посредно или непосредно, један или више резидената друге државе уговорнице, у првопоменутој држави уговорници не подлежу опорезивању или обавези у вези с опорезивањем, које је друкчије или теже од опорезивања и обавеза у вези с опорезивањем коме друга слична предузећа првопоменуто државе подлежу или могу подлећи.

6. Одредбе овог члана примењују се на порезе наведене у члану 2. овог уговора.

Члан 26.
ПОСТУПАК ЗАЈЕДНИЧКОГ ДОГОВАРАЊА

1. Ако лице сматра да мере једне или обе државе уговорнице доводе или ће довести до тога да не буде опорезовано у складу с одредбама овог уговора, оно може, без обзира на правна средства предвиђена унутрашњим законом тих држава, да изложи свој случај надлежном органу државе уговорнице чији је резидент или, ако његов случај потпада под став 1. члана 25. овог уговора оне државе уговорнице чији је држављанин. Случај мора бити изложен у року од три године од дана првог обавештења о мери која доводи до опорезивања које није у складу с одредбама овог уговора.

2. Ако надлежни орган сматра да је приговор оправдан и ако није у могућности да сам дође до задовољавајућег решења, настојаће да случај реши заједничким договором с надлежним органом друге државе уговорнице ради избегавања опорезивања које није у складу са Уговором. Постигнути договор примењује се без обзира на временска ограничења у унутрашњем закону држава уговорница.

3. Надлежни органи држава уговорница настоје да заједничким договором отклоне тешкоће или нејасноће које настају при тумачењу или примени овог уговора. Они се могу и заједнички саветовати ради отклањања двоструког опорезивања у случајевима који нису предвиђени овим уговором.

4. Надлежни органи држава уговорница могу непосредно међусобно општити, укључујући општеће преко заједничке комисије коју чине они сами или њихови представници, ради постизања договора у смислу претходних ставова овог члана.

Члан 27.
РАЗМЕНА ОБАВЕШТЕЊА

1. Надлежни органи држава уговорница размењују обавештења потребна за примену одредаба овог уговора или унутрашњих закона држава уговорница који се односе на порезе обухваћене овим уговором ако опорезивање предвиђено тим законима није у супротности с овим уговором, а посебно за спречавање утаје или евазије тих пореза. Размена обавештења није ограничена чланом 1. овог уговора. Обавештење примљено од државе уговорнице сматра се тајном исто као и обавештење добијено према унутрашњим законима те државе и може се саопштити само лицима или органима (укључујући судове и управне органе) који су надлежни за разрез или наплату, принудно или судско извршење или решавање по жалбама, у односу на порезе који су обухваћени овим уговором. Та лица или органи користе обавештења само за те сврхе. Они могу саопштити обавештења у јавном судском поступку или у судским одлукама.

2. Одредбе става 1. овог члана не могу се ни у ком случају тумачити као обавеза државе уговорнице да:

- 1) предузима управне мере супротне законима или управној пракси те или друге државе уговорнице;
- 2) даје обавештења која се не могу добити на основу закона или у редовном управном поступку те или друге државе уговорнице;
- 3) даје обавештења која откривају трговинску, пословну, индустријску, комерцијалну или професионалну тајну или пословни поступак или обавештење чије би саопштење било супротно јавном поретку.

Члан 28.

ЧЛАНОВИ ДИПЛОМАТСКИХ МИСИЈА И КОНЗУЛАТА

Одредбе овог уговора не утичу на пореске повластице чланова дипломатских мисија или конзулата предвиђене општим правилима међународног права или одредбама посебних уговора.

Члан 29.

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

1. Државе уговорнице дипломатским путем обавештавају једна другу о испуњењу уставних захтева за ступање на снагу овог уговора.
2. Овај уговор ступа на снагу датумом последњег од обавештења наведених у ставу 1. овог члана, а његове одредбе се примењују:

- 1) у Летонији: (1) у односу на порезе по одбитку, на доходак који се оствари првог јануара или после првог јануара календарске године која непосредно следи годину у којој Уговор ступа на снагу;

(2) у односу на остале порезе на доходак и порезе на имовину, на порезе који се разрезају за сваку пореску годину која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која непосредно следи годину у којој Уговор ступа на снагу;

2) у Србији и Црној Гори:

у односу на порезе на доходак који је остварен и на порезе на имовину која се поседује у свакој пореској години која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која непосредно следи годину у којој Уговор ступа на снагу.

Члан 30. ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА

Овај уговор остаје на снази док га не откаже једна од држава уговорница. Држава уговорница може отказати овај уговор дипломатским путем, достављањем обавештења о престанку његовог важења најкасније шест месеци пре краја било које календарске године. У том случају, овај уговор престаје да се примењује:

1) у Летонији:

(1) у односу на порезе по одбитку, на доходак који се оствари првог јануара или после првог јануара календарске године која непосредно следи годину у којој је дато обавештење;

(2) у односу на остале порезе на доходак и порезе на имовину, на порезе који се разрезају за сваку пореску годину која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која непосредно следи годину у којој је дато обавештење;

2) у Србији и Црној Гори:

у односу на порезе на доходак који је остварен и на порезе на имовину која се поседује у свакој пореској години која почиње првог јануара или после првог јануара календарске године која непосредно следи годину у којој је дато обавештење о престанку важења.

У потврду чега су доле потписани, пуноважно за то овлашћени, потписали овај уговор.

Сачињено у Београду овог 22. дана новембра 2005. године, у два оригинална примерка, на српском, летонском и енглеском језику, с тим што су сви текстови подједнако веродостојни. У случају разлике у тумачењу, меродаван је енглески текст.

**ЗА САВЕТ МИНИСТАРА
СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ**

ВУК ДРАШКОВИЋ

**ЗА ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ ЛЕТОНИЈЕ**

АРТИС ПАБРИКС